

1724.

1. Klefeld, Joh. Ludov.: *De natura pauperum humana etiam.*
2. Kaysenus, Joh. Friedr.: *De prescriptione pacti de retro-*
vendendo.
3. Kaysenus, Joh. Friedr.: *N^e forma systematica Germaniae
monarchicae. democraticae ex principiis politiciis
et ejus statu interno assorta.*
4. Nidelman, Joh. Georgius: *De substitutionibus directis.*
- 5^a, 6^b ^c = Weberus, Hermann: *De inventoriis et servatis
fenvorum ludicris 3 Janu. 1724, 17⁴⁵ 6°, 1758*

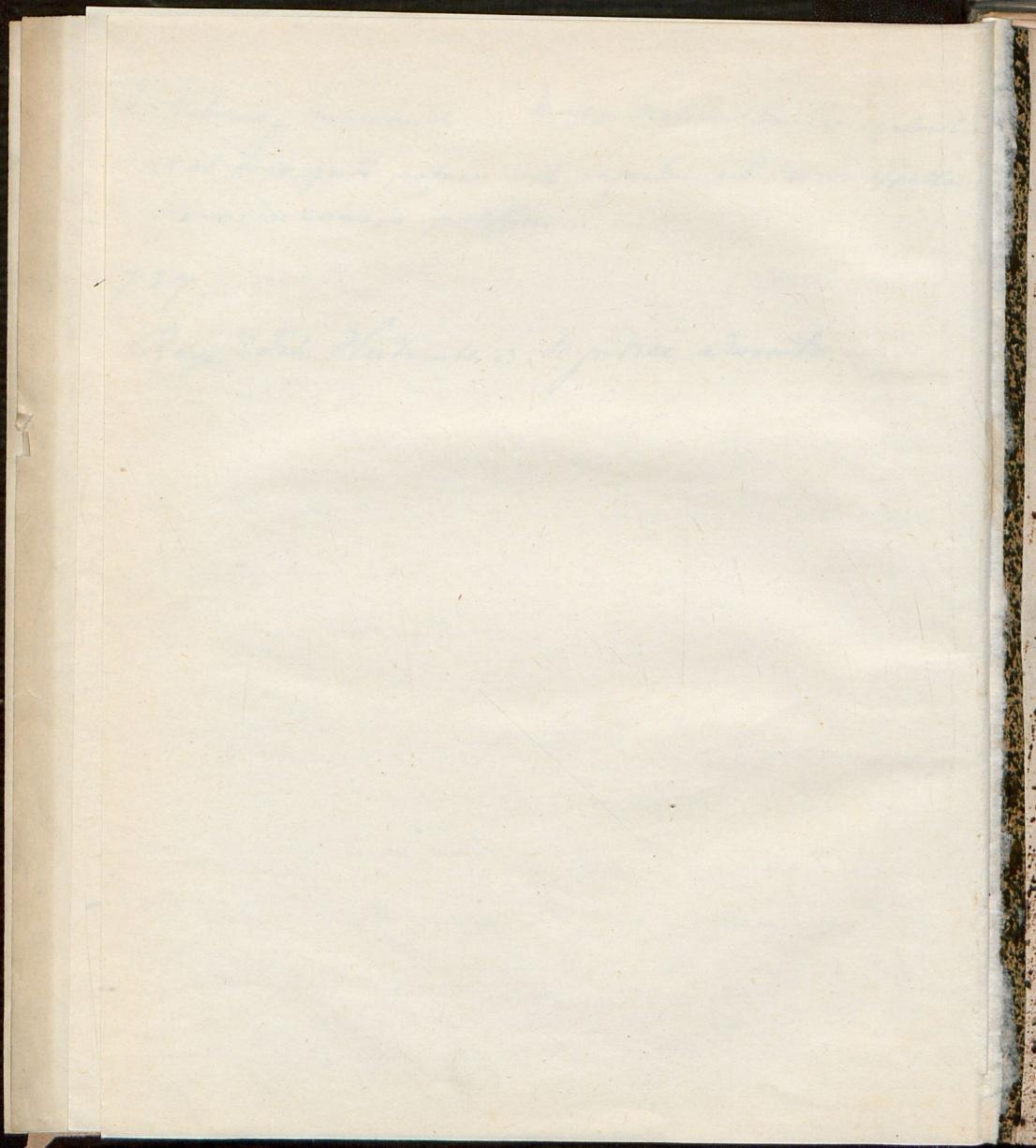
1725.

1. Arnolds, Ernestus Christopherus: *De successione
familial, in dominio et in patre.*
2. Scherdt, Johann Michael: *De eo, quod circa materia
exhereditationis et præteritionis Nov. 116 C 3 voluntatum
est.*

3. Weberus, Immanuel : De appellationibus irregularibus
ut et hec, quae justum vel injustum est circa appellations
in causis politici.

1727.

Rays, Ioh. Hartmann : De jure advocate

20
1724,2
2
*DISSERTATIO INAVGVRALIS IVRIDICA,
DE
PRAESCRIPCTIONE
PACTI DE RETRO-
VENDENDO,
QVAM,
EX DECRETO
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS,
IN ALMA LVDOVICIANA,
PRAESIDE*

210
211
DOMINO
IOH. FRIEDER. KAYSERO,
I.V.D. ET P.P. ORD.

*PRO SYMMIS IN VIRO QVE IVRE
HONORIBVS ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBVS,
MAIORVM MORE, RITE IMPETRANDIS,*

AD DIEM XV. MAI. CIO 13CC XXIV.

PROCERV'M ACADEMIAE EXAMINI

*SUBMITTIT
AVCTOR ET RESPONDENS
ERASMVS CAROLVS SCHLOSSER,
MOENO-FRANCOFVRTENSIS.*

KENFRIED.
UNIVERS.
ZVHALIE

GIESSEAE, TYPIS VIDVAE JO. REINH. VVLPII, Acad. TYPGR.

DYSSERTATIO
PRAESEGRATI
PACTI DE NERIO
AEKINDO
EX DECREE
TITULATIS AC ORIGINIS
IN ALMA LUDOVICIANA
PROVIDE
DOMINA
JOH ERIDIER KASERO
IAD ITI OI
PRO VENIENTIA
HONORIBUS ET PRAEIOIS TERRITORIIS
MAGNAM MORT. ESTATEM PIRANDIS
ID DIGNA ET ADOPTA
RECORUM NOVITATIBUS
AVOTORIS ET RICORDIS
HERWIAS CAROLVS SCHLICZEL
IUSTA MIRABILIS
1720

**DISSERTATIO IN AVGVRALIS
DE PRAESCRIPCTIONE PACTI DE
RETROVENDENDO.**

§. I.

DE praescriptione pacti retrouenditionis hac vice speciminis loco, ex statuti lege, pro gradu disputaturus, multa equidem de praescriptionum natura in genere, & de ipso, prout in se spectatur, retrouenditionis pacto, vel ab aliis passim obseruata, vel in compendiis systematibusue nullibi non obvia tibi B. L. praefari, teque per ambages & longa exorsa tenere, facili negotio possem. Nec ungues, credo, demorsos, aut calatum saperet arrosum longa de his dissertatio: Noui autem, quam exosa res sit Circensis pompa, & cramben bis coctam fastidium creare didici. Hinc suffecturum mihi puto, si, quid praescriptionis nominel*Ctis* veniat, quid ue sit pactum retrouenditionis, tribus, quod aiunt, verbis ex ponam, uberiori horum intellectu aliunde supposito. Ita fiet, ut quantum ad praesens spectat argumentum, collatione inter utrumque conceptum instituta, utrum ad pactum nostrum praescriptio quadret, iudicium certum ferri, nec absque ratione, possit.

§. II.

Praescribere autem apud ICtos veteres idem est quod excipere *L. sed eti 18. §. pen. ff. de Iudic. L. ult. ff. ac upe. Titor. L. 1. §. ult. ff. ne de statu defuncti. L. Zititia 34. §. Ca-*

A

116

ius ff. de leg. 2. L. 3. ff. de praenarie : Vnde & praescriptio-
 nem pro exceptione dilatoria posuit QUINTILIANVS
L. I. c. 7. & exceptio fori declinatoria praescriptio dicitur.
Tit. in quib. caus. milit. praescript. fori viii non possunt, & in
tit. de diuers. & tempor. praescript.: & passim in LL. quod
 notum est, & post alios prolixo obseruatum accuratissimo
 ICto & in Camera Imperiali quondam Assessori grauissimo,
 NICOLAO CISNERO in *Comment. ad Tit. ff. de Vsurp. &*
Vfucap. p. 8. sq. Sane non absque ratione Imperator in *pr.*
Inst. de Vfucap. tantum in Italico solo vfucaptionem obtine-
 re asserit, quia veteri iure in eo maxime ab vfucapione dif-
 ferebat praescriptio, quod illa tantum locum haberet in re-
 bus immobilibus soli Italici, & rebus omnibus mobilibus;
 praedia vero prouincialia vfucapi proprie non possent, *L.*
cum sponsus 12. ff. de publ. in rem act. L. un. C. de transform.
Vfucap. Vfucatio enim cum *L. XII. Tab. constitueretur,*
 populus Romanus nondum prouincias subegerat, sed nec
 totam dum Italiam occupauerat, postea vero *L. XII. Tab.*
 ad praedia prouincialia per interpretationem a ICtis pro-
 duci haud potuit, tum propter verecundiam eorum, qua
 nihil adicere aut detrahere legi ausi sunt, tum ideo maxi-
 me, quod directum dominium prouincialium praediiorum,
 vel ipsius populi Romani, vel municipiorum, coloniarum
 & ciuitatum esset, utile autem dominium tantum a posse-
 foribus eorum praediiorum haberetur. RAEVAR DVS
 in *Tribon. §. 4.* Igitor in praediis hisce prouincialibus in-
 terpretatione prudentum demum praescriptio introducta
 fuit, vt, qui ipso iure tutus non esset, exceptione saltim long-
 issimi temporis & diurnae possessionis defendetur.

Post-

Postquam vero Imperator Iustinianus in *L. vn. C. de transform.* *Vfuscap. & pr. inst. de Vfuscap.* cum hac plerasque alias differentias inter vfuscacionem & praescriptionem sustulisset, aut, ut RAEVARDVS ex *L. 76 ff. de contrah.* emt. aliquis multis textibus & rationibus probare contendit, jam apud veteres paulatim istae differentiae sublatae essent, praescriptio nostra in effectu hodie amplius non differt ab vfuscacione. Vnde recte quoque a nostratisbus *Ictis* definitur: *Quod sit modus adquirendi ciuitas, quo per continuam & qualificatam possessionem, iusto accidente tempore, dominium vel aliud ius adquiritur L. 3 ff. de Vfuscap.* Eaque potissimum contra non agentes in poenam est introducta, ac vt Imperator dicit, ne rerum dominia semper essent in incerto.

§. III.

Pactum retrouenditionis describitur quod sit *consensio inter emtorem & venditorem inita, ut venditori premium quandocunque, vel praefituto tempore iterum offerensi, res vendita retrouendatur. L.s. C. de pact. inter emt. & vend.* Ex pacto nimirum hocce de retrouendendo non datur venditori contra emtorem, uedum tertium possessorem, rei vindicatio, sed actio personalis ex vendito. Non enim tendit ad contractus resolutionem, sed ad nouam emtionem, nec retro operatur dominii translationem, nisi directe & apertis verbis in contractus resolutionem sit conceptum, possitque adeo pactum resolui in legem commissoriam vel addictionem in diem vid. LAVTERBACH. ex 33. Concl. 17. & 18. CARPZOV. P. II. c. 1. def. 17. ESBACH. ad d.l. BRVN-NEMANN. ad *L. 2. C. de pactis inter emt. & vend.* n. 11. TRENTACINQ. de emt. resolut. 10. n. 22.

A 2

§. IV.

§. IV.

Atque de hoc pacto frequens est inter Doctores disceptatio, vtrum si ita fuerit inter emtorem & venditorem conuentum, vt venditori liceat, quandocunque ei commodum visum fuerit, rem venditam redimere, nihilominus ipsi obstat praescriptio: In qua quaeftione non me statim moratur PETRVS ANCHORANVS, qui in *Conf. 331.* putat, posse hnic pacto decem annis praescribi. Quam fententiam, licet ab aequitate valde commendare nitatur, tamen velut legibus non fundatam, nec suffultam idoneis rationibus, imo & Doctorum auctoritate defitutam, hic merito reprobamus.

§. V.

Maior dubitatio in eo est, num venditor etiam post triginta, quadraginta aut plures annos adhuc pretium offerre, remque venditam recuperare queat? Et sunt omnino Doctores haud pauci, iisque non infimae notae, qui lapsu longissimi temporis huic pacto praescribi posse, eti venditor sibi verbis *in perpetuum, semper, quandocunque commodum erit, &c.* prospexerit, persuasissimum habent. Inter quos, vt omittamus Doctores veteres, quos magno numero allegant MYNSINGER. *Cent. I. Obs. 16. & in Rep. 31. n. 8.* FACHINAEVS *controv. L. II. c. 13.* BERLICH. *P. II. Concl. 2. n. 80.* e recentioribus praecipui sunt WESENBEC. *Conf. II. n. 94.* COVARRVV. *I. Var. Resolut. c. 2. n. 2.* SCHVRPFFIUS *in confil. suis,* HAHN, BACHOV, *ad Treutl.* PEREZ. *in praelett. ad Cod.* FABER *in Cod.* HVBERVS *in prale&t. THOMASIVS aliquie.*

§. VI.

§. VI.

Quos tamen in hoc passu deserunt alii, siue nec numero pauciores, nec eruditio[n]is laude prioribus inferiores. Utrosque sane videas & Legum textuumque auctoritate circumuallatos, & rationum praesidio stipatos, adeo, ut quo te veritas, aut quorum sententiam potissimum amplectaris, nisi re penitus perpensa, vix animo decernere queas.

§. VII.

Age igitur negotii arripiamus curam, & ultro citroque agitata causa, vtra sententia verior sit, despiciamus. Qui vero adfirmatue patrocinantur, his se potissimum tuerunt rationibus. I.) Fundamenti loco supponunt, quod omnis actio regulariter spatio longissimi temporis extinguitur. L. 3. & 4. C. de prae script. 30. vel 40. ann. ubi vero ius non distinguit, ibi nec nostrum est distinguere, aut exceptionem pro arbitrio formare. Cui accedit, quod omnes illae rationes, quae Legislatores permouerunt, ut in aliis causis praescriptioni locum concederent, pariter in nostro quoque casu obtinere videantur. Et ne ipsum pactum repugnare videatur, quo *semper* & *quandocunque* redimendi facultas venditori reseruata est, particulas istas *civiliter* accipiendas, & restringendas esse putant ad naturam actus, cui adiectae sunt. arg. L. si uno cum similibus ff. Locati, nec ultra longissimum tempus extendi posse ideo, quod in iure nostro etiam ipsa perpetuitas temporis terminos 30 vel 40 annorum non excedat. HVNNIVS ad Trentl. Vol. poster. disp. II. Part. I. th. 10. p. 226. in resp. ad primum & quartum argumentum. BACHOV. ad Trentl. Vol. II. Disp. 22. th. 3. Lit. I. p. 374. & quos allegat GAILIVS L. 2. Obs. 18. Atque id verum esse existi.

A 3

existimat ANGELVS in Cons. 34. etiamsi redimendi facultas venditori iure iurando promissa fuisset, quia iuramentum recipit naturam eius negotii, cui adiectum est L. fin. C. de non num. pec. & quod in tali promissione subintelligatur tacita conditio, si retrovenditio petita fuerit intra 30 annos. vid. MYNSINGER. Cent. 1. Obs. 16. & in Resp. 31. n. 9.

§. VIII.

Alterum argumentum, quod proferunt, illud est, II) ut actioni nouum natae praescribi nulla ratione potest, quia, ut Metaphysici lequuntur, non entis nullae sunt affectiones: ita vi contrariorum ius formatum, seu actionem iam natam, sub praescriptionem cadere, omnino necessarium videbatur. Iam vero venditori statim ex ipso pacto venditioni adiecto actionem natam esse, subsumunt. Vnde & huic ipsi actioni praescribi posse, ex connexi ratione, concludunt. Scilicet, quando in contractu emtionis & venditionis in continentis adponitur pactum, ut emtor retrovendant venditori, quandocumque ei offertur pretium, tale pactum, etiamsi non interuenierit stipulatio, vestitur cohaerentia contractus, & producit actionem ex eodem contractu L. 7. §. 5. ff. de pac*tis*, aut si ex interuallo adiectum, vel accedente stipulatione, actionem praescriptis verbis, vel ex stipulatu. Ex quo sequitur, quod statim, etiam ante oblationem pretii, actio iam nata sit, adeo, ut licet ante oblationem pretii exercitium eius non potuerit in iudicium deduci, & ita nec dum cum effectu agi L. 13. § 8. L. 25. ff. de act. emt. tamen a principio contractus initi incipiat currere praescriptio contra dictas actiones personales, quibus,

vt

vt diximus, regulariter triginta annis praescribitur, quo argumento velut palmiri vtitur SCHURPFF. C. I. C. 70.
n. 33.

S. IX.

Cui consequens est III.) sicut iuri formato praescribi potest, ita etiam facto ex quo ius illud sine actio formatur, seu quod eodem recidit, facultati non merae, sed quae admixtum ius habet, merito praescribi, ipsaque nativitas actionis impediri debet. Tametsi enim Doctores de definitio ne rerum merae facultatis, non usque inter se conueniant, ut videre est ex iis, quae apud HVBERVM in praelect. ad ff. L. 20. T. 6. §. 11. & in subiectis scholias ea de re prolixius disputantur: Verissima tamen videtur Ill. THOMASII sententia, qui per res merae facultatis intelligit ius & potestatem disponendi de persona & rebus suis, quarum intuitu alii non est ius per pactum legibus quae situm, ut ius constituendi seruitutem in re sua, ius recessendi a communione &c. Iura vero ex contractu quae sita, vel aliis indulta, non possunt dici res merae facultatis, eoque & praescriptioni subiacent, ut ius vendicandi quod suum est, repetitio debiti ex mutuo, &c. quibus sane longo vel longissimo tempore praescribitur. Ad quod argumentum nihil habere dissentientes quod regerant, censet praelaudatus Ill. THOMASIVS ad Huberi prael. ff. L. 18. T. 5. §. 10. in Schol. Vnde nonnulli duplice formant facultatem, aliam simplicem & meram, quae, in actum seu exercitium deducta, nullum post se relinquit ioris effectum, nec parit ius deducibile in iudicium, nec immediate secundum suam naturam producit actionem, & huiusmodi facultati nullo tempore praescribi

scribi posse, recte probant ex L. 2. ff. de via publ. Si quis enim mille annis non iuerit per viam publicam, ideo tamen non praescribitur facultati eundi, quia si facultas eundi deducatur in actum, & iuerit quis, ex hoc nec actio nascitur. Alia vero est facultas per pactum quaesita, quae admixtum ius habet, & cum in actum deducta fuerit, parit ius deducibile in iudicium, & secundum suam naturam producit actionem, eoque & admittit praescriptionem. Quod ipsum in casu nostro ad redemptionem rei venditae quoque applicant. Nam & hanc dicunt esse facultatem pacto quaesitam, quae in actum deducta producit actionem, nempe praescr. verb. vel ex vendito L. 2. C. de patz. inter. emt. & Vend. Vnde & huic facultati praescribi posse concludunt. Quo argumen-to iterum vtitur SCHVRPFF. Cent. 3. Conf. 90. n. 34.

I. X.

Idque vltterius illustrant IV.) per actum oblationis debiti, qui parit pignoratitiam actionem ad restituendum pignus, vt notum est. Licet autem in facultate fuerit debitoris, offerre debitum aut non offerre, tamen ea facultas, quia admixtum ius habet, vel 40. annos non excedit L. 7. C. de praescript. 30. vel 40. ann. ibique BVLGARVS. in gl. Quod & obtinet in actu aditionis hereditatis, qui itidem secundum suam naturam producit actionem, petitionem sc. hereditatis, qua heres res hereditarias a quounque possidente vindicare potest. Licet igitur is, cui delata est hereditas, habeat liberam facultatem adeundi hereditatem, vel non, cum possit hereditatem sibi delatam vel repudiare vel ab ea abstinerere, tamen haec ipsa facultas, quia admixtum ius habet, itidem praescriptioni subiacet, L. 8. C. de iure delib.

Bonam

Bonam enim censet consequentiam SCHURPFFIUS c. l:
 est ius quod in actum seu exercitium deductum parit
 actionem. Ergo est praescriptibile. Imprimis V.) cum &
 ipsi officio iudicis, pro restitutione imploranda, praescri-
 bi posse videatur. Licet enim id merum factum sit, l. 7. §.
Pomponius ff. de ann. leg. fitque in libero eius arbitrio
 qui indiget officio iudicis, num velit eum implorare
 nec ne: tamen quia mediante tali facto iudicis utilis
 nascitur actio, ut in l. 35. pr. ff. de act. & obl. l. fn. C.
 quib: ex caus. maj. 25. ann. gl. & DD. ideo huic officio
 iudicis praescribitur, & nativitas actionis impeditur. vid.
BALBV. in traß. praescript. in 4. part. pr. quaest.
 30. per discurs. vbi, quando & quanto tempore praescri-
 batur officio iudicis, monstrat apud EVERHARD. in
 Vol. II. Consil. X. n. 23.

§. XI.

VI.) Si duobus successiue fundus obligatus sit, tunc
 posterior creditor priori potest offerre debitum, & ita si-
 bi ius hypothecae firmare, ac in locum primi credito-
 ris succedere l. 22. C. de pignor. l. 1. C. si antiqu. cred. pign.
 vend. L. vlt. C. debitis qui prior. cred. locum. quamuis haec
 oblatio non semper admittatur, secundum BRVNNE-
 MANN. ad L. II. §. fin. ff. de iur. pign. Quiequid sit, huic sane
 iuri offerendi prior creditor longissimo tempore praescribe-
 re potest, ut est expresse constitutum in l. 7. §. 3. C. de praec-
 script. 30. vel 40. ann. add. Doctores longa serie allega-
 ti apud BERLICH. p. II. Consil. 3. n. 5. seq. Quod argu-
 mentum iterum ad casum nostrum adplicant Doctores.
 Ergo etiam emtor iuri offerendi, quod vendor habet,

B

ranto

tanto tempore praescribere potest, vid. GEORG. EVERHARD. vol. II. Conf. X. n. 19.

§. XII.

Cui accedit VII.) ex l. 12. §. 8. ff. de postl. reuerso. de-
sumta ratio, ibi enim expresse constitutum reperitur, vt
si quis seruum, ignorans eum captiuum, sed existimans
vendentis esse, bona fide emerit, verus dominus habeat
quidem facultatem offerendi pretium, sed non ultra tri-
ennium, quo elapsi recte vincipius seruus dicitur, ex
quo loco nonnulli probare contendunt, etiam actioni nondum
competenti, sed competiturae demum post oblationem,
nihilo secius praescribi posse, vid. EVERHARD. vol.
II. Conf. X. n. 23 VIII.) & illud non nihil firmamenti ad-
ferre videtur, quod, qui potest facere, vt possit condicio-
ni parere, is iam posse videatur. L. 174. de R. J. iam cum
in casu nostro vendorit possit facere, vt res sibi sine mora
retrouendatur, nec tamen id negligentia sua intra lon-
gissimum tempus efficiat, id sane in praeiudicium eius pro-
iam facto censeri, in primis, cum praescriptionis iura
eum in finem sint introducta, vt puniretur negligentia eo-
rum, qui in res & iura sua inquirere supine desistunt.

§. XIII.

Neque emtorem in nostro casu propterea in mala
fide esse, quod sciat se emissum cum conditione retrouenden-
di. Nam IX.) quia iure dominii, iustoque titulo possi-
det, quamdiu pretium ipsi non offertur, ideo nec dici pot-
est in mala fide esse. Ponamus igitur, quod intra 30. an-
nos pretium ipsi non fuerit oblatum, non sane mala fi-
de aut dolose possedit, cum haec fuerit inter ipsum & ven-
ditorem interposita conuentio, vt tam diu retineret em-
tor

tor rem venditam, eamque iure dominii sibi haberet, usque dum pretium a venditore esset oblatum. Et posito, quod mala fide possideret emtor, non tamen ideo minus praescriptio longissimi temporis ei procederet, utpote ad quam bona fides nec iure ciuili, nec iure canonico desideratur. HVNNIVS ad Treutl. Vol. poster. disp. II. p. 1. 1b. 10. p. 226. ad argumentum secundum.

§. XIV.

Haec quamvis speciose defendi queant, malumus tamen ad eorum partes accedere, qui iuri redimendi, ne longissimo quidem tempore, praescribi posse existimant. Vbi ne inconsulto praeuaricari videamur, statim ab initio monendum, non esse nobis quaestione de casu, cum in pacto de retrouendendo nullum tempus expressum, vel clausula illa, *semper, quondocunque*, non adiecta, multo minus, cum facultas redimendi ad certum tempus restricta fuit, vid. CARPZOV. p. II. Conf. I. def. 8. & 9. CONSULTAT. SAXON. L. I. quaeß. I. n. 22. Hic enim postquam vel praefinitum tempus non obseruatum, vel triginta anni, in quibus venditor rem venditam non repetit, elapsi sunt, emtor sane amplius redire nequit, quia tanto tempore ipsi contractui, cui pactum istud adiectum fuit, regulariter praescribitur, & quod, secundum regulam supra §. 7. traditam, nullum est ius contractu vel pacto quæsum, cui longissimo tempore praescribi nequeat, modo reliqua requisita praescriptio-nis concurrant, quae VLRICI HVBERI & III. THOMA. SII praecipua ratio est. Licet nec hic quoque defint clariſſimi interpretes, qui praescriptioni locum denegant, quos

B 2

licet

licet usus fori & praxis iudiciorum non destituit, in theoria tamen lex & ratio refellit.

§. XV.

Igitur de tali pacto nobis sermo est, in quo venditor redimendi facultatem sibi stipulatus est, signatis in perpetuum verbis, & sub expressa clausula, *semper, quodocunque, in perpetuum*. *Je und allewege/ wann und zu welcher Zeit/ wann es ihm gefällt/ so oft und dick/ über kurz oder über lang/ so daß ihn daran keine Zeit oder Verjährung hindern soll.* Et huiusmodi pacto praescribi posse, merito & constanter pernegamus, nostramque sententiam ut in praxi receptam, & iudiciorum usu adprobatam, ita & in puncto iuris veriorem esse putamus. Primo enim illud certum est I.) si de proprietate verborum quaestio sit, *verba illa semper, quodocunque, in perpetuum & his similia, naturaliter quandam temporis infinitatem praese ferre, & vniuersim omne tempus futurum in se complecti, secundum ea quae pluribus consignauit JOH. STRAVCHIVS in Lexico particul. Iuris. voce quodocunque, & consequenter etiam excludere praecriptionem L.31. §.22. ff. de AEdil. edict. MYNSINGER. Resp. 31. n. 13. ibique citati plures. SPEIDEL. in Notab. Jurid. polit. voce über kurz oder lang.*

§. XVI.

Quo posito sequitur II.) quia idem est obiectum obligationis, quod fuit pacti, emtorem, qui facultatem dedit venditori in infinitum, oblato pretio, rem venditam

tam redimendi, ad fidem seruandam quoque valide obligari, quin aperte cauillari, vbi postea, mutata voluntate, praetextu praescriptionis, obligationem defugiat. vid. WISSEBACH. ad ff. Disp. 35. §. 23. Quodsi enim pacto certum tempus v. g. 40. annorum comprehensum fuisset, sene ante illos finitos, ob fidem datam, nulla omnino curreret praescriptio. Ergo nec praescriptioni locus erit, vbi *semper, quandomcunq;*, retrouenditio pacto promissa fuerit. Hoc enim argumentum bonum esse, probat L. 31. §. 23. ff. de *Ædil. edit.* exemplo actionis redhibitoriae, cui eti regulariter sexaginta diebus, aut aliquando sex mensibus praescribatur, L. 19. §. fin. L. 28. de *Ædil. edit.* tamen VPLANVS JCtus in d. L. 31. §. 22. adiicit, si partes in definitum tempus conuenerint, ratam istam conventionem futuram, ex quo deinde ulterius concludit, si vero conuenerit, ut in perpetuum redhibitio fiat, puto hanc conventionem valere, ducto sc. argumento a patitate rationis, quia in ytroque casu fidem pactis datam oportet seruare. Quod ad nostrum quoque casum non inuita iurisprudentia adPLICANDUM. Cui nihil sene habet quod regerat HVNNIVS c. 1. ad argumentum quintum p. 227. praeterquam quod verba *semper, & in perpetuum*, secundum naturam & qualitatem rei subiectae ciuiliter sint accipienda, pro spatio 30. annorum, de quo tamen in sequentibus pluribus erimus dicturi,

§. XVII

Probat intentionem nostram III.) vexata L. 2. C. d. pact. inter emt. & vend. vbi Imperator ALEXANDER italoqui-

B 3

tur;

tur : Si fundum parentes tui vendiderint , ut siue ipsi ,
 siue heredes eorum emtori , quandocumque , vel intra certa
 tempora obtulissent , restituueretur , teque parato satisface-
 re conditioni dicitae , heres emtoris non paret , ut contra-
 dictus fides seruetur , actio praescr. verb. vel ex vendito tibi
 dabatur , habita ratione eorum , quae post oblatam ex pacto
 quantitatem ex eo fundo ad aduersarium peruenient . Non
 equidem existimo hanc legem proprie agere de simplici pa-
 cto retrouendendi , licet eam Doctores male ita accipiant , a-
 git illa potius de pacto commissorio , quod vltima ejus ver-
 ba demonstrant . In pacto de retrouendendo enim post
 pretium oblatum , quicquid ad emtorem ex re peruenit ,
 restitui sane vna cum re venditori haud debet . vid. JVL.
 PACIVS in *Annal. Cod. L. IV. Tit. 54. n. 9.* Verum illud
 tamen praeclare hac Lege probatur , pactum de retro-
 uendendo & ad heredes , & ad certum tempus , & quo-
 usque venditori libuerit , valide extendi posse , pactum e-
 nim istud ex fide data sustinendum esse , Imperator pro-
 nunciat .

§. XVIII.

Ex quo consequitur IV.) quod venditor semper pos-
 sit allegare iustum & legale impedimentum praescriptionis
 a sua parte , quia pacto contractui adiecto securus , in redi-
 mendo negligens non fuit , eoque nec negligentiae poenam
 luere debet , secundum regulam , *non valenti agere non cur-
 rit praescriptio* ; non secus atque de filio fam. dicitur in *L.*
1. C. de ann. except. cui durante iure patriae potestatis praes-
 scriptio non currit , quia lege obuiante agere prohibitus
 fuit .

suit. Tametsi enim me non lateat, male hoc exemplo defendi eum, qui solo pecuniae defectu intra legale tempus fundum redimere non potuit, quia, ut BACHOVIVS loquitur, accidentale paupertatis impedimentum rationem iuris aut actionis cursum impedit non potest: *Vol. II. Disp. I. th. ult. lit. H. in fin.*, est quippe in hoc impedimentum facti, in illo iuri: add. CRVSIVS de iure offer. cap. 16. §. 56. tamen quia in nostro casu pactum lege probatur, non sane videbor procul a vero aberrasse, si illud quoque venditori legale impedimentum praestare dixero.

§. XIX.

Quando autem in praecedentibus verba nostra *semper, quandocunque, praescriptionem excludere*, non semel asseruimus, obstat nobis, quod Doctores magni nominis putant, non licere villo modo renunciare praescriptioni, id eo, quod praescriptio in poenam negligentiae introducta, coequ & irrenunciabilis sit, & quod pacta priuatorum non possint tollere vim legum publicarum, nec possint priuati per pacta efficere, vt leges de praescriptione agentes in ipsorum actibus respici non debeant, *L. 55 ff. de Legat. 1. ac quod iuribus etiam futuris valide nemo renunciare possit, & quae sunt eius commatis plura.* In qua sententia post **BAR-TOLVM SAXOFERRATENSEM & BALDVM PER VSI-NVM** sunt & alii l*Cti apud SCHVRPFFIVM Cent. 3. Conf. 90. n. 41. & FACHINAEVUM controv. L. II. cap. 13.* Verum & huic dubio facile, vt opinor, potest satisfieri, nostraque sententia nouo argumento confirmari. Nam V.) ut est expresse in legibus proditum, iuri pro se introducto quilibet

pot-

potest valide renunciare L.46. ff. de pat. L. 29. C. de pat. L.
 14. §. pen. ff. de Edil. edito etiam in iis, quae a lege data
 & concessa sunt, secundum Nov. 136. c. 1. nec in praesenti ca-
 su ius nostrum tale est, quod ignoret emtor sibi suisque
 heredibus aliquando competiturum, quibus ob incertitudinem
 alias renunciari nequit. VVLTEIVS Conf. Marp.
 27. Vol. 1. n. 56. Cumque praeteritae praescriptionis renun-
 ciationem admittant Doctores, TIBERIVS DECIANVS
 Vol. 3. Resp. 195. n. 2. DALNER. de renunc. Cap. 13. n. 11.
 add. GALLERAT. Tr. de renunciat. Res. 85. nec etiam pu-
 blicum interesse per eiusmodi renunciationem laedor,
 & alias quoque quod statuto, idem etiam pacto induci
 possit: hinc sane nec otiosam putamus huiusmodi tacitam
 renunciationem, cum B. STRYCKIO de C. C. S. 1. c. 5. §. 25.
 in fin. quia remittentibus actiones suas non est dandus regres-
 sus, ut Vlpianus dixit in all. L. 14. ff. de Edil. edit. Quamuis,
 propter dissensum Doctorum in hac quaestione, consultius
 omnino sit uendori, si emtor exceptioni praescriptionis
 in specie & expressis verbis renunciet, vid. quae concessit. B.
 Dn. STRYCK de C. C. Sect. II. c. 8. §. 57. Ceterum
 nihil interest, an in ipso contractu renuncietur &
 in continent, an ex interuallo, quia tempus non fa-
 cit, vt haec renunciatio vim habeat, sed ipsa connentio,
 quae siue in continent, siue postea interuenerit, cum neque
 moribus neque legibus sit contraria, seruanda est. L. 7. §. ait
 Praetor 7. ff. de pat. Add. SPEIDEL. voce Verjährung
 vbi clausulam semota praescriptione, vel nulla impediente
 praescriptione, non tamen excludere praescriptionem cen-
 tenariam, tradit, auctoritate SCHVRPFII & aliorum a se
 allegatorum.

J. XX.

§. XX.

Tandem etiam VI.) propter malam fidem emtor
perpetuo a praescriptione repellitur, dum enim promisit,
se rem venditam venditori quandocunque, oblato pretio
reuenditurum esse, & ipsum quoque instrumentum ven-
ditionis, quod habet in manibus, hoc semper & quotidie
prositeatur, dubium non est, praescribere volentem in ma-
la fide perpetuo esse constitutum. vid. RAPHAEL FVL-
GOS, aliasque apud MYNSINGER. *Resp. 31. n. 12. prope fin.*
Non equidem ignoro, in praescriptione Longissimi tempo-
ris bonam fidem de iure ciuili non esse necessariam *L. 1. §. 1.*
C. de ann. praescript. L. 3. 4. C. de praescript. 30. vel 40. ann.
neque existimo iure canonico id immutatum esse, licet
communis Doctorum sententia aliter sentiat, canones enim
tanquam ius correctorium, sunt stricte interpretandi & in-
telligendi tantum de possessoribus rei alienae, non de pos-
sessoribus rei propriae, ut in praesenti casu, quod praeter
alios egregie executus est immortalis nominis ICtus. B.
HENRICVS DE COCCEII in duabus dissert. de sinibus
bonae fidei in praescriptionibus de iure canonico. Verum
quicquid demum sit in theoria, moribus sane nostris & iu-
dicatorum ysu vniuersaliter per Germaniam recepto, in qua-
cunque praescriptione, etiam immemoriali, bona fides ne-
cessario desideratur, quod testator CARPZOV. *P. II. C. 3.*
def. 7. BRVNNEMANN. *ad L. 11. n. 6.* GAILIVS. *L. II.*
Obs. 18. n. 6. MYNSINGER *Cent. 4. Obs. 6.* MEICHSNER.
To m. I. L. 1. Decis Cameral. 24. n. 15. GYLMANN. *Syphor.*
Supplie. T. I. L. 2. part. 3. Vol. 14. n. 3. & plures alii, & obti-
net maxime in praesenti casu, ubi emtor vi pacti praescri-
ptioni, ut diximus, renunciauit.

C

§. XXL

§. XXI.

Atque hae sunt potiores rationes decidendi, propter quas pacto de retrouendendo quandocunque libuerit, nullo vñquam tempore praescribi posse existimauimus, ad quas confirmandas non nihil momenti quoque adferunt communes istae iuris regulae: id quod adscribitur nostrae protestati, non adscribitur necessitat[i] : illud quod in fauorem nostrum est introductum, non debet in odium nostrum detorqueri, *L. non quicquid ff. de Iudic. L. quod favore C. d. LL. Cap. quod ob gratiam de R. I. in 6to*, iam vero in nostro casu in libero venditoris arbitrio repositum, ac in eius fauorem ac utilitatem literis venditionis insertum fuit, vt quouis tempore, quandocunque voluerit, redimere rem venditam possit. Ergo nullo modo obligatus fuit venditor voluntatem suam citius declarare, ac intra certum & definitum tempus rem venditam redimere. Quorsum & illud iuris fundamentum pertinet, quod in iure is, qui certat de damno vitando, semper preferatur illi, qui vult lucrum captare: non debet enim quis lucrari cum alterius damno *L. 28 ff. de dolo male*, cum & natura aequum sit neminem cum alterius detrimento & iniuria fieri locupletiorem *L. 14 ff. de Condit. indeb. L. 206. ff. d. R. I.* Iam sane emtor qui contra datam fidem rem sub retroueditionis lege sibi venditam praescribere intendit, nihil aliud agit, quam quod cupit cum alterius detimento locupletari, quia intuitu pacti venditor rem viuiss distrahit, quam si conditio illa retrouendendi non fuisset.

fuisset adiecta. Cum contra, vbi pretium suum cum meliorationibus recipit emtor, qui loco legitimatum v. surarum vsum rei venditae tamdiu habuit, sane iam damnum neuter sentit ullum, atque sic res vtrinque ad aequalitatem redacta, pristinum suum statum, & pristinam naturam consequitur.

§. XXII.

Atque hanc nostram sententiam, quam communis calculo receptam & adprobatam adpellant HVNNIUS d. l. p. 226. col. 1. MYNSINGER d. conf. 31. n. 12. antefin. aliquie, praeter antiquos Doctores, quos magno numero allegant FACHINAEVS Lib. II. Controv. c. 13. MYNSINGER d. l. BERLICHIVS p. II. Concl. 2. n. 81. tenent quoque e recentioribus, ipse BERLICHIVS d. l. CARPZOV. p. II. C. I. def. 8. n. 1. JOH. BORCHOLTEN in tr. d. v. uris c. 6. n. 8. VDALRICVS ZASIVS ad §. actionum Inst. d. Act. SPEIDELIVS in Notab. iuridico Polit. voce über Fürtz oder Lang WISSENBACH. HAHNIVS, STRVVIVS & DD. communiter. Eaque in Camera Imperiali recepta, testantibus GAILIO L. II. obs. 18. MYNSINGER L. I. Obs. 16. & Resp. 31. & ab Augusto Saxoniae Legislatore peculiaris constitutione adprobata, quae elegans est, & mereretur hoc loco inferi, nisi in omnium manibus versaretur, & a plurimis Doctoribus Saxonici iam esset explicata. vide quos allegat BERLICH. d. l. n. 82.

§. XXIII.

Nec deest nobis quod ad argumenta dissentientium

C 2

quae

quae longa serie recensuimus, regeri cum fundamento pos-
fit. Concedimus enim *primo* omnibus actionibus persona-
libus regulariter 30. vel 40. annis praescribi, secundum L. 3. &
4. C. d. *praescript.* 30. vel 40. ann. Nec actionem de retro-
uendendo ab hac regula per se & regulariter, saltim si theo-
riam iuris spectes, exceptam esse, iam supra admisimus :
in nostro autem casu, vbi clausula perpetui temporis pacto
adiecta fuit, eidem praescribi posse, aduersus dissentientes
negamus. Quia tametsi in dispositione legali non sit verisi-
mile, legislatorem per eiusmodi clausulam voluisse deroga-
re regulis generalibus *praescriptionum* arg. L. 35. C. d. *in-*
off. testam. in humana tamen conuentione id maxime veri-
simile est, & conuenit intentioni contrahentium, ideo,
quod, vt supra adstruximus, ea est propria & nativa harum
dictionum significatio, quo argumento post ALCIATVM
vtitur. MYNSINGER *in cit. Resp.* 31. n. 14. add. CONSULT.
SAXON. *quest.* 1. n. 4. & effet alias frustanea tota illa clausula,
cum ea licet omissa, & vbi simpliciter conuenerit, tamen
infra 30. vel 40. annos praescribere non licet. VINNIVS
L. II. *quæst. c. 6.* Vnde recte BALDVUS *in rubr. Cod. de contr.*
ent. Si, inquit, hoc casu *praescriptio longissimi temporis ob-*
tineret, nihil operarentur verba ita, quandocunque, sem-
per, in perpetuum & omni tempore, quod a contrahentium
mente alienum est, cum tamen in contractibus nullum ver-
bum frustatorum esse debeat, & sine ministerio operandi.

§. XXIV.

Ad alterum argumentum respondeo, licet actio de
retrovendendo statim a tempore contractus initi, in a&tu,
omnip. ut

ut dicunt, *primo*, iam nata sit, tamen pactum adiectum & clausulam illam id efficere, ut exercitium eius dependeat a libera voluntate venditoris, eoque nec dum efficaciter nata sit, nec admittat praescriptionem. Quo intuitu recte quoque concludunt Doctores, si priuilegium, (quod alias non vñr amittitur, vt notum est) & facultas faciendi ex priuilegio, formaliter posita sit in libera voluntate & arbitrio priuilegiati, tunc priuilegium non amitti, nec aduersus illud currere praescriptionem, etiam si priuilegiatus eo vel longissimo quoque tempore vñs non sit.

MYNSINGER. *Re/p.* 19. *n.* 15. 16.

§. XXV.

Eadem responsio adplicanda est ad argumentum *tertium*. Concedimus enim liberaliter dissentientibus, ius redimendi rem, ex pacto de retrouendendo, per se & sua natura non posse referri inter res merae facultatis, quia alias competenter venditori etiam absque conuentione, cum tota facultas redimendi oblato pretio sit ex pacto, quod venditori tribuit ius ad rem; & hoc ius ad rem non magis hic sit facultatis ac ius ad rem & facultas agendi ex reliquis contrahitis competens. Verum ex pacto tamen, clausula & conditione, quae semper importat formam substantialem, ius illud facultatis sicutum est, ideo quod in libera voluntate & mero arbitrio venditoris nunc vñcice reponatur, & consenserit emtor in facultatem quoconque tempore repetendi, cui itaque excipienti de praescriptione semper obstatit pacti conuenti & doli replicatio. FRANCISC. ZOA.

C 3

NET.

NETTUS in L. 2. C. d. pact. inter emt. & vend. n. 33. seqq.
& alii quos allegat & sequitur HAHN. ad Wesenb. p. 64.

§. XXVI.

Iuri offerendi debitum, ut ad quartum argumentum repondeam, a parte creditoris praescribi posse, licet valde controuersum sit, ut videre est ex iis quae in utramque partem disputantur apud HVNNIVM ad Treutl. Vol. poster. disp. 1. 1b. vlt. p. 101. seqq. tamen adfirmativa, saltim in theoria iuris, omnino verior videtur, ad quam & ipse accedit HVNNIVS d. l. Cui consequens est, ipsi quoque actioni pignoratitiae, seu iuri luendi pignoris, ab eo tempore, quo creditor rem incipit possidere ut dominus, & oppignoratam negat, itidem praescribi summa ratione iuris posse, vid. HVBER. in Praelect. ad tit. Quib. mod. pignus vel hypoth. solv. §. II. additis Scholis Thom. p. 45. seq. edit. Lips. quamuis praxis hic iterum dissentiat. MEVIVS ad ius Lubec. Lib. 3. Tit. 4. art. 4. num. 3. seq. CARPZOV. p. II. c. 1. def. 3. GEORG. EVERHARD. Vol. II. Cons. X. n. 41. ibique allegati fere infiniti. Verum ex his omnibus contra thesin nostram nihil quicquam inferre licet, qui in natura actionis de retrouendendo praefidium nullum repominus, sed ex pacto, & adiecta clausula perpetui temporis, actionem impraescriptibilem reddi defendimus. Quo contemplatu si eandem clausulam facultati reluendi pignoris adiiciat debitor, quin eidem nullo, nec longissimo tempore itidem praescribatur, eaque tunc in puncto iuris quoque verior sententia videatur, nos nulli dubitamus.

ALEX.

ALEXANDER Vol. II. Cos. f. 145. BESOLD. p. II. Conf. 85. n.
 69. conf. CRVSIVS de iure offer. c. 16. n. II. 12. add. egre-
 gium Responsum. HENNINGII GODENI quod est in or-
 dine ultimum Quae vero de facultate adeundi heredita-
 tem & iure deliberandi, heredi sub praejudicio competen-
 te, hic vltierius adferuntur, ea a facultate redimendi in eo
 differunt, quod vt possit adire heres, nihil antefacere aut
 soluere teneatur, nec temporis moram habeat a p. acto, eo-
 que huic iuri facilius praescribi posse, nihil ambigendum;
 venditor vero vt vtatur iure redimendi, requirit aliquid ante
 se, solutionem sc. pretii accepti, & pacto est securus, vn-
 de difficilis huic praescriptionem currere, quid mirum?
 Inprimis cum, quae quinto loco a dissentientibus de prae-
 scriptione officii iudicis referuntur, id quod probandum
 erat, non omnino probent, quia officium iudicis competit
 imploranti per modum iuris, sicut competenter alia actio,
 nec potest dici facti esse, nisi quantum ad actum implora-
 tionis, vel persecutionis, aut a parte iudicis quoad admi-
 nistrationem & executionem. A facto autem iudicis ad fa-
 ctum partis, quod non se habet vt factum, argumentum
 plane vitiosum est, ideo, quod officium iudicis ratione facul-
 tatis implorandi, vt diximus, non tam facti quam iuris est,
 eoque dicitur parti iam competere, non demum nasci ex
 imploratione, cum illud intentet vice actionis, velut ex fa-
 cto iam natum. Ex quo consequitur, officio iudicis recte
 quoque praescribi posse, sicut ceteris actionibus iam na-
 tis & competentibus, vt probat L. 3. C. 4. praecript. 30.
 vel 40. ann. & ibi gl. add. Doctores allegati a BERLI-
 CHIO p. II. Concl. 3. n. 4. Quod longe remotum est a
 catu

casu nostro, vbi actionem ex pacto suspendi iam supra diximus. Quapropter etiam regulam illam, quod officio iudicis praescribatur 20. annis, ita limitant Doctores, ut tunc procedat solum, quando officium iudicis habet causam *ex iure ac praeterito*, secus *sic ex iure de futuro*; Hoc enim in casu, non potest officio iudicis praescribi, vid, BALBVS allegatus apud EVERHARD. Vol. II. Conf. X. n. 99. quem conf. de toto hoc argumento n. 47. lqq.

§. XXVII.

Nec contrariatur nobis id, quod *sexten ex L. 7. C. d. praescript. 30. vel 40. ann.* supra adductum fuit, quia a iure offerendi quod habet posterior creditor, ad ius offerendi quod competit debitori non valet consequentia, & ratio diversitatis in eo posita est, quod ius offerendi creditoris fundatuma sit in actione hypothecaria, cuius est accessorium, competatque adeo per modum iuris, cui ob id recte quoque praescribi potest, nam & ipsa hypothecaria *actio ad summum durat 30. vel 40. annos L. 7. pr. de praescript. 30. ann.* GAIL. L. II. Obj. 18. n. II. Quamvis sint Doctores magni nominis, qui in hac quaestione malint diuersos casus distinguere, vid. GVIL. HIER. BRVCKNER. in *Dissert. de praescript. pign. & hypoth. §. 10.* quod ut prolixo hoc loco discutiamus ab instituto nostro prorsus alienum est. Vt cunque igitur sit, habet sane creditor, qui offert debitum creditori primo, iam dudum actionem natam, neque ea per oblationem demum oritur.

KLOCK.

KLOCK. Vol. II. Cons. 41. n. 35. sq. Ius vero offerendi quod
habet vendor ex pacto de retrouendendo, competit per
modum facultatis pacto quaesitae, quia ut supra demon-
strauiimus, ius redimendi mero arbitrio & liberae voluntati eius relictum est. Ergo eidem nec praescribi pot-
est, nam & ipsam pignoris praescriptionem impedit con-
uentio, secundum L. 7. §. 1. C. d. *prae script.* 30. vel 40.
ann. add. GEORG. EVERHARD. Vol. II. Cons. X. n. 45.
Ceterum ius illud secundi creditoris professa opera pro-
secutus est CRVSIVS in Tr. de iure offer. vbi etiam cap.
8, fusius exponit, quod primus vendor itidem ius habeat, of-
ferendi secundo creditori summam debitam, ut in ius eius
succedat. Primus enim creditor tenetur quidem secun-
do, qui offert, certa ratione morem gerere, si tamen
mauult retinere pignus, & offerre secundo debitum,
melior est conditio illius, quam huius. Neque ea quae
septimo loco ex L. 12. §. 8. ff. de postl. reuerto referuntur,
ulterius sententiae nostrae vlo modo refragari possunt,
nam & ibi casus singularis & a nostro omnino dissimilis
proponitur. Primo enim emtor in casu d. L. 12. seruum
consecutus erat absque tali pacto & irreuocabiliter in no-
stro vero casu fundum seu rem qualemcumque consecutus
est cum pacto & reuocabiliter: deinde tempus ibi
nullum expresse definitum; hic vi pacti redimere licet,
quandocunque commodum visum fuerit.

§. XXVIII.

Octauum vero argumentum ex iis quae §. 18. fusi-
us explicata sunt, sua sponte refellitur, vbi vendito-

D rem,

rem, quod pacto securus citius non redemerit, negligentiam nullam commississe probatum dedimus. Et tandem ut ad ultimum nonnihil regeramus, entorem malae fidei possessorem esse cum ipsis dissentientibus negamus, quia non rei alienae possessor est, sed propriae rei valido titulo & iure dominii insidet. Quatenus tamen quandocunque, oblato prelio, se rem restituturum promisit, & venditionis instrumentum, quod ipse habet in manibus, id semper loquitur & protestatur, MATTH. COLER. *Conf. 30. n. 209.* & MATTH. WESENBEC. *Conf. 11. n. 36.* eantibus saltim titulum istum conditione grauatum nunquam sibi, inuito venditore, mutare potuit L. 13. §. 1. ff. de heredit. petit. L. 3. §. 19. L. 18. pr. L. 19. §. 1. ff. de acquir. possess. quin in eo contra pacta conuenta & mala fide agere censendus sit. Quapropter nec praescriptio unquam procedere potest, nec enim sequitur, non est m. f. possessor, ergo nec aliunde est in mala fide, quae duo sunt diuersa; & possessio quae saltim coniuncta est cum scientia dominii reuocabilis non operatur legitimam causam uscapiendi, dum praescribere volens non possideat cogitatione dominii irreuocabilis. vid. IOH. LEIBIVM in *Resp. 39.* p. 486. col. 1. & p. 493. col. 2. seq.

§. XXIX.

Ampliatur regula nostra I.) in heredibus, ut nec hi pacto de retrouendendo ullo tempore praescribere possint, quia melioris iuris quam antecessores esse nequeunt. BERLICH. p. II. *Concl. 2. n. 83.* CARPZOV. p. II. *Const. 1. def.*

def. 10. Ampliatur II.) etiam si fundus a duobus vel pluri-
bus cum pacto de retrouendendo sit venditus, & unus
totum pretium soluendo, integrum fundum redimat,
tunc enim reliqui consocii & eorum heredes, nulla vn-
quam obstante praescriptione, partem suam fundi a so-
cio redimere possunt, quia socius iste totum fundum re-
dimens reliquas partes, quae ad ceteros socios pertinent,
cum omni onere & conditione retrouenditionis redemit,
ita vt reliquis sociis non minus ad reuenditionem tenea-
tur, ac ipse vendor, cui hic fundus cum hoc pacto
primitus fuit venditus. BERLICH. *d. l. n. 84. add. Dn.*
Praeses in Dissert. de Communione incidente §. 24. Am-
pliatur III.) in casu, si emtor interim pendente termino
retrouenditionis fundum alienauerit, & tempus tricenna-
le fuerit elapsum: quamvis enim tunc vendor tertium
possessorem conuenire nequeat, sed h. beat tantum actionem
ad interesse contra emtorem, *vid. supra §. 3.* atta-
men haec actio ad interesse, cum succedat in locum pa-
tri de retrouendendo, praescriptione sane impediri nequit,
HARTM. PISTOR. & quos allegat BERLICH. *d. l. n.*
86. Quae ipsa tamen ultima assertio iterum limitanda, ni-
si contrahentes inter se conuenerint, vt si vendor intra
certum tempus, puta intra decennium, non redimat,
emtio sit perpetua & irreuocabilis, hoc enim in casu, post
hoc tempus elapsum, vendor merito ad redimendum am-
plius non admittitur. *L. 2. vers. intra certa tempora obtu-*
lissent C. de pactis inter emt. & vendor. L. 7. §. 1. ff. de
distract. pign. L. 31. §. 22. ff. de Aedil. edit. conf. Docto-
res quos magno numero concessit & sequitur BERLICH.

D 2

d. l.

d. l. n. 87. Quae limitatio usque adeo vera est, ut etiam si emtor ante elapsum tempus dicat venditori, venias quan- docunque velis, libenter reuendam, itamen venditor, post lapsum tempus ad redimendum non admittatur, quia hoc loco verbum *quandocunque* ex ipsa intentione & expressa contrahentium voluntate intelligi debet, modo intra debitum tempus veniat. BERLICH. *d. l. n. 88.* quem & conser in *num. seqq.* Ampliatur regula IV.) etiam si venditio ad certum tempus facta, pactum tamem de re trouendendo absolute additum esset. CARPZOV. *p. II. C. I. def. 911. L. 5. Resp. 28. n. 18.* ubi tamen iterum limitanda haec ampliatio, nisi venditori denunciatio saltim intra certum tempus ex pacto iniuncta fuisset. Venditor behält sich vor das Guth nach verflossenen 20. Jahren wieder ab zu kaufen / jedoch so / dass Er oder seine Erben solches ein Jahr nach den 20. Jahren dem emtor ankündigen sollen. Hic enim in effectu ipsum ius redimendi ad certum tempus restrictum, & excluditur adeo venditor lapsu temporis definiti. BRVNNEMANN. *Cent. II. Dec. 52.* Ampliatio V.) est in emtore, in cuius gratiam etiam aliquando pactum de retrouendendo adiici solere, in vulgaris notum est. vid. CARPZOV. *L. 5. Resp. 27. n. 10. seqq.* Huic igitur, si pactum clausula perpetui temporis munitione fuerit, quin nec praescriptio villa opponi possit, eadem illae rationes, quas pro venditore prolixe attulimus, euincunt v. STRVV. *Ex. 23. th. 46.* CARPZOV. *d. Resp. 27. n. 18. 19. 20.*

§. XXX.

§. XXX.

Ita firmata regula nostra, pacto de retrouendendo sub clausula perpetui temporis initio nunquam praefscribi posse, nunc vterius sufficiat non nullas exceptiones.

Prima est : *Si venditor denunciatione facta emtioni renunciet. L. 14. §. 9. ff. de Aedilit edict.*

Neque is obtentu ignoratae contractus vnius vel alterius circumstantiae postea ad retractum redire potest. *d. l. MEVIVS p. II. Dec. 253.* quia sibi imputet, quod, non prius cunctis exploratis, renunciationem praecipitauerit. *L. 1. §. 17. ff. de separat.* Vbi statim occurrit insignis quaestio : si denunciatione facta venditor respondit, *se emere nolle*, num his verbis penitus se abdicauerit redimendi facultati ? quod licet non existimet post TIRAQVELLVM gl. 9. n. 134. BERELICH. p. III. Concl. 4. n. 48. putem tamen his verbis inesse renunciationem retractus, vnde & renuentem post denunciationem, aut tergiuersantem emere, postea ad retractum non admitti post CARPZOIVM p. II. C. 32. def. 1. statuit MEVIVS p. II. Dec. 253. n. 1. Add. RICHTER. 2. Dec. 70. n. 168. seqq. SANDIVS. *Decis. L. 3. dec. 4.* Cui non absimile est, si venditor quondam fundum redimere voluit, & emtor quoque assensus fuit, sed postea mutata voluntate venditor desistit & inemtum relinquit, der Verkäufer meldet sich um den Wiederkauff der Käuffer gesiehet auch solchen ein / und will ihu geschehen lassen / so jeroch hernach aus unbewusten Ursachen unterbleibet / und nicht ins Verck gerichtet wird ; quia ad dissolutionem & liberacionem obligationis, qualis in nostro casu est, ad reuendendum,

sufficit primum atque unicum implementum. L. 21. fin. ff.
qui & a quib. manum. L. cum plures 15. S. 1. ibi amplius quam
semel esse concedendam ff. de reb. auct. iud. pass. Modo non
pecuniae conquirenda e aliaue simili causa venditor emis-
sionem tantum in tempus aliquod distulerit. CARPZOV. d. 1.
n. 1. 2. 3. BERLICH. n. 47. MEVIVS p. 3. Dec. 324. Vnde &
vendoribus, quibus jus offerendi competit ex pacto de re-
trouendendo, emtores non amplius quam semel denunciare
oportere in terminis consuluit SCHVRPFIVS Cent. I. Cons.
3. per rot. add. LEIBIVS d. Resp. p. 498. seq. MEVIVS p. II.
Dec. 252. Idem ad ins. Lub. Lib. 3. t. 7. art. 1. n. 52. MENOCH.
de Arbitr. Jud. Quaest. c. 37.

§. XXXI.

Altera exceptio est: Si venditor iuri retrahendi
tacite saltim renunciasse fuisse actus aliquo ad elicien-
dam tacitam voluntatem idoneo, veluti, cum deposito
tum pretium repetit, aut ex quo ipsi facta est denunciatio,
rem distractum iri, se intra diem, a iudice definirum, non of-
fert, vel pretium soluere nequit, aut si extra casum factae de-
nunciationis, a die venditionis 30. annos labi patitur, arg. L.
3. L. fin. C. de praescripte, 30. vel 40. ann. L. 2. C. de const. pec.
III. BERGERVS. d. Differt. §. 31. Quaestio autem hic occur-
rit non inelegans, si venditioni venditor tanquam testis, aut
Notarius, aut ratione officii, forte vt tutor vel curator adfuerit,
nec tamen contradixerit aut protestatus fuerit, num eo ipso
iuris retrahendi praeciducium faciat: Negant hoc Do-
ctores argumento L. 39. J. de pignor. act. TIRAQVELL. §. 1.
gl. 9. n. 141. 121. / qq. 141. 148. / qq. 271. SANDIVS L. 3. Decis.
tit.

tit. 5. def. 8. Sed vereor ut cum fundamento sustineri haec assertio possit. Si enim usquam est consensus tacitus, est sane illius, qui ut testis adhibetur negotio confirmando, per quod ipsi praeiudicium infertur: & esset sane haec res ad decipendum emptorem valde comparata, nisi testis vel vendoris ius suum sibi expressis verbis reseruauerit. Nec obstat, adfuisse eum officii tantum causa: nam officium illud interponitur a persona, cuius intercedit praeiudicium. Ergo aut declinare debet hoc officium, aut interposita protestatione ius suum sibi reseruare. Nec *all. L. 39.* omne dubium tollit, ibi enim 1.) agitur de teste in testamento, qui potuit sorteare tenorem tabularum ignorasse, 2.) ibi creditor titulum suae possessionis sibi mutare non potuit, cum instrumentum adversus ipsum loqueretur. Sane ex his rationibus ad ius retractus non admittit eum, qui aduocatiam emtori, vel vendori praebet, *arg. L. 32. pr. de in off. testam.* vel pro evictione rei venditae intercedit, ex *L. 11. C. de Evid. L. I. §. 5. quod iuss. I. 17. de Enig.* statuit ipse alioqui contrarius *Ill. BERGERVS in Dissert. De iure ex pacto reuendendi, si vendoris §. 30. in fin.* Tertia denique exceptio est: *Si vendori redimere volenti emtor contradixerit, remque tractauerit ut irreuocabiliter ad se pertinentem, & vendoris per longissimum tempus acquieuerit, ut in simili casu defendit REGNERVS. Consil. Marp. Vol. I. Cons. IX. n. 60. verl. nibilo magis.* In praescriptione enim eiusmodi iurium negatiuorum, & earum rerum, quae in facultate consistunt, sufficit, quod possessori rei controversae vel super qua ius praetenditur, aduenerit.

uersario contradicat, iusque illud competere inficietur, & quod aduersarius per tempus longissimum adquiescat contradictioni, ita enim interuersa seu mutata possessione, praescriptio pacti de retrouendendo procedit. L. 3. pr. vers. dare ff. de usufr. L. fin. ff. de seruit. L. ratio 3. §. 2. ff. de aet. ent. add. Doctores allegati a IO. LEIBIO cit. Resp. p. 503 queni & confer in p. seq.

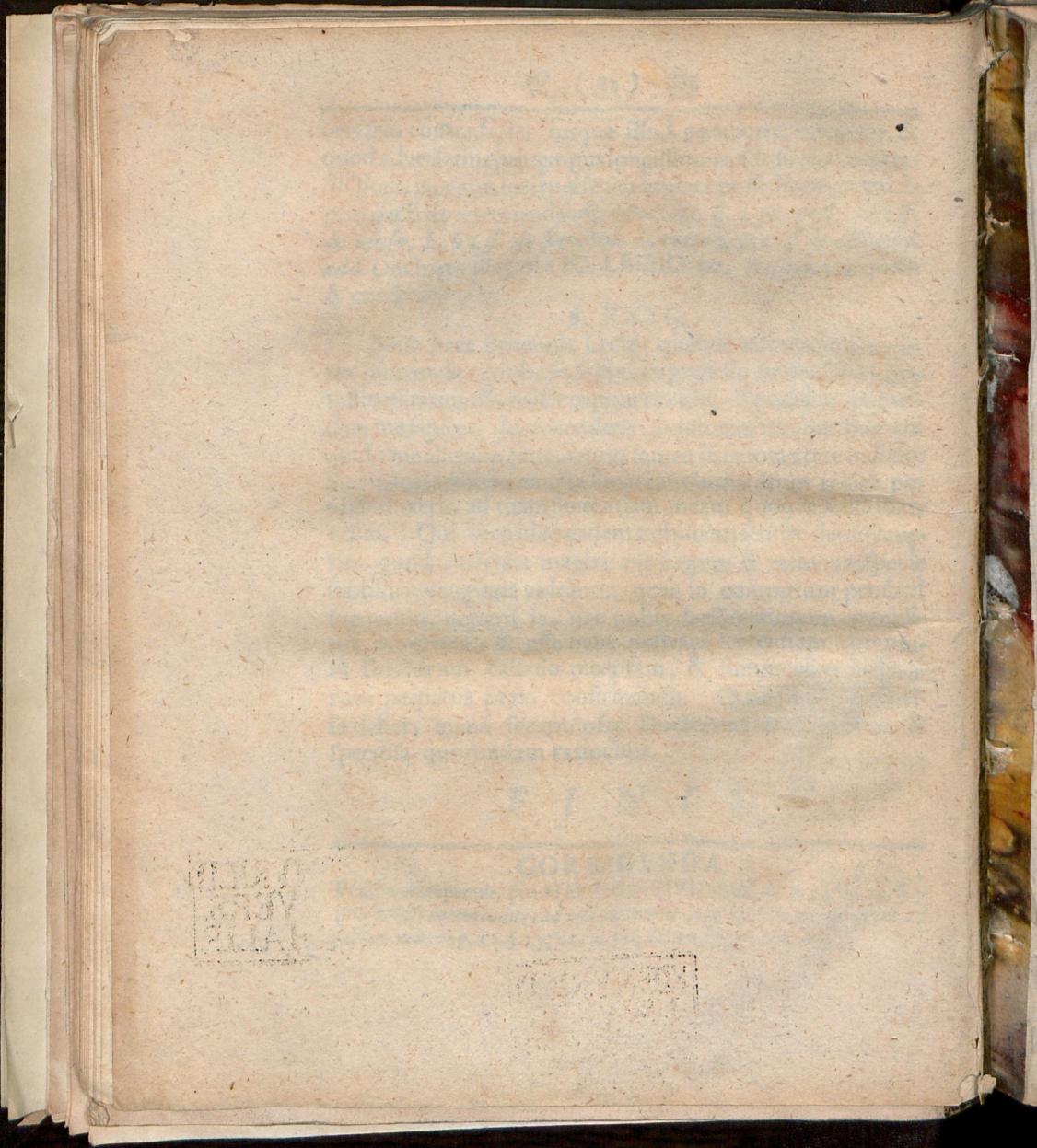
§. XXXII.

Sunt haec Benevoli Lectori quae de materia non inutili nec iniucunda, nec vbiuis, saltim ex professo, pertractata, pro instituti ratione breuiter exponere volui. Quod si in quibusdam me lapsum deprehenderis, hominem me, nec humani quid a me alienum puta, aequo tamen in re tota vtere iudicio: Sin maiori artificio cuncta limari aut in quadrum redigi potuisse duxeris, ad tuam sententiam meam quoque adscribas, velim. Qui vero ideo eadem nobiscum sentire detrectauerit, quod exasciata magis, aut Legum & rationum specie subtilius excogitata videantur quae in contrarium proferri siveuerunt, nouerit is, nec nobis deesse rationum grauissima momenta, & esse hanc nostram sententiam communii Doctorum calculo receptam, & summorum iudiciorum perpetua praxi confirmatam. Quae pluris mihi esse debet, quam scrupulose Doctorum auctoritates, & speciosa quorundam ratiocinia,

F I N I S.

CORRIGENDA.

P. 4. lin. antepenult. pro HAHN lege HVNNIVS & p. 23. lin. 19. seq.
pro a facto autem iudicis ad factum partis lege a facto autem partis ad
factum iudicis; p. 24. §. 27. lin. 4. pro debitori lege venditori;

X2368855

DISSE²⁰RAT²¹⁰A²¹⁰I²¹⁰ IN AVGVRALIS IVRIDICA,
DE PRAESCRIPTIONE
PACTI DE RETRO-
VENDENDO,
QVAM,
EX DECRETO
ILLVSTRIS ICTORVM ORDINIS,
IN ALMA LVDOVICIANA,
PRAESIDE
DOMINO
IOH. FRIEDER. KAYSERO,
J.V.D. ET P.P. ORD.
PRO SVMMIS IN VITRO QVE IVRE
HONORIBVS ET PRIVILEGIIS DOCTORALIBVS,
MAIORVM MORE, RITE IMPETRANDIS,
AD DIEM XV. MAII CIC 10CC XXIV.
PROCERV²¹⁰M ACADEMIAE EXAMINI
SUBMITTIT
AVCTOR ET RESPONDENS
ERASMVS CAROLVS SCHLOSSER,
MOENO-FRANCOFVRTENSIS.

GIESSEAE, TYPIS VIDVAE JO. REINH. VVLPII, ACAD. TYPGR.

KENFRIED
UNIVERS.
ZVHALIE